

מסורת הש"ס

^(א) [נעיל נ: נא:], (ב) ס"א, (ג) ס"א ובי תימא,

ⓘ

הגהות הב"ח

^(א) גב' רב מסדא אלינא דרב דתניא שני ובי' שתי אחיות (יתומות) תו"מ ונ"ב ס"א אין זה: (ב) רש"י ד"ה הו קנויה ובי' זיקא אבתרה הס"ד:

תימיז גביה ממה נפשך דהא אחרונה לא פסלה לה עליה דאס

שתינה קנויות אין האחרונה פוסלת הראשונה דאין אחר ביאה כלום

ואס זו ט' (קנויה) חו אינה קנויה אינן נרות זו לזו אלא חדא קנויה ומשויירת וחדא ספק, ומדבז שמעינן דחרשת היא הקנויה והמשויירת

וקטנה ספק משום הכי תנא חרשת

בגט דלמא קטנה קנויה היא לגמרי ועדיפא מחרשת ופסלה לה חליצתה עליה: **הא קנויה היא**, ומו ליכא זיקה ^(ב) אצתרייתא: **נכרים בעלמא היא**, ולא פסלה לה חליצת קטנה: ^(ג) **(וליעטמך) קטנה אמאי סמסין וסתהון**, ישאנה מתחלה ותשב אזלו ממה נפשך: **חרשא במאי תיפוק**, הא לאו בת חליצה היא ורב תקנתא לתרווייהו קמני, ואי קשיא מתינתין דקתני צא על הקטנה וחזר וצא על החרשת פסל את הקטנה אמאי פסלה הואיל ונסבה צרישא תיפוק חרשת בגט וקטנה תימיז גביה ממה נפשך כדלמנן ואיכא תקנתא לתרווייהו תרין מתינתין משום גזירה דלמא אחי לניבעל חרשת צרישא והכי נמי מתרץ לה צברייתא לקמן: **דקא מסרן כו'**, חרשת קנויה ומשויירת

קטנה קנויה ואינה קנויה: **מס בעלה של קטנה חרשא יוצאה בגט**, דזיקת קטנה אוסרתה עליו דחרשת קנויה ומשויירת וקטנה שמה קנויה לגמרי והיא לה חרשת אחות זקוקתו: **קטנה תנא בגט**, דזיקת חרשת אחותה אוסרתה שמה קטנה אינה קנויה כלל והיא כמפתה וחרשא קנויה ומשויירת והיא לה אשתו אחות זקוקתו: **וחרשא אסורה לעולם**, לכונסה אי אפשר שמה קטנה קנויה היא חו אחות גרושמו ואין זקוקה לו ואפילו מתה קטנה אחר כך ופקע איסור אחות אשה אסורה משום אשת אח הואיל ובשעת נפילה נפטרה ממנו ובחליצה אי אפשר דלאו בת חליצה היא: **ואס עברי וצא על החרשת**.

אחר שגירש הקטנה נותן לה גט והותרה לשוק ממה נפשך אי קטנה קנויה הואי נפקא לה הך מרישא

בית שמאי פרק שלשה עשר יבמות קיא.

תוס' חד מקמאי

תִּיתִיב גביה ממה נפשך. פירש בקונטרס ואי קשיא מתני' הבא על הקטנה ואחר כך צא על החרשת פסל את הקטנה ואמאי לא אמר תימיז גביה הקטנה ממה נפשך אי קנויה היא קנויה היא ולא נכרים בעלמא היא ומירץ דגזרינן דלמא בעיל חרשת צרישא כדלקמן צבריית' וקשה דקתני צברייתא ואס צא על החרשת נותן לה גט והותרה ואמאי לא גזרינן צא על החרשת אטו מת בעלה של קטנה וצא עליה דלא משתריא בגט אלא בחליצה דיצאה פסולה לא פטרה כי היכי דגזרינן צמתני' ושמא כיון שלא היה תקנתא לחרשת לא רזו לאוסרה איסור עולם:

הו"א **צה ביאה פסולה ואפטר**. וא"ת התימנ לעיל פרק ר"ג (דף נ:.) דיצאה פסולה לא פטרה דגזרינן ביאה אחר הגט אטו ביאה אחר חליצה אצל הכא מאי חששא איכא וי"ל דהכא נמי אי פטרה אמרי דציאת חרשת ביאה כשירה היא ואע"פ שהיא אחר ביאת הקטנה ואמי לאיחלופי בגדולה שאחר שצא על הגדולה יחזור ויצא על אחותה: **לأחר**

היא הא נפקא משום אחות אשה אי לאו קנויה שפיר מיבם אלא אי אמרת חרשת קנויה ואינה קנויה קטנה קנויה ומשויירת כי בא על חרשת אמאי נותן גט והותרה הויא ליה ביאה פסולה וביאה פסולה לא פטרה הא מני ^(ב) רבי נחמיה היא דאמר ביאה פסולה פוטרת מחליצה אי רבי נחמיה אימא סיפא מי שהיה נשוי שתי יתומות קטנה וחרשת ומת בא יבם על הקטנה וחזר ובא על החרשת או שבא אחיו על החרשת נאסרו שתיהן עליו כיצד תקנתן חרשת יוצאת בגט וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ אי אמרת בשלמא חרשת קנויה ומשויירת קטנה קנויה ואינה קנויה ורבנן היא משום הכי תמתין עד שתגדיל ותחלוץ דדלמא קדים ובעיל חרשת ברישא והויא ליה ביאה דקטנה ביאה פסולה אלא אי אמרת רבי נחמיה הא אמר ביאה פסולה פטרה אלא שמע מינה רבנן היא ש"מ אמר רב אשי מרישא נמי שמע מינה דרבנן היא דקתני אם בא על החרשת נותן לה גט והותרה ולא קתני אם בא על הקטנה נותן לה גט והותרה אי משום הא לא איריא חרשת דלית לה תקנתא דהיתירא קתני תקנתא דאיסורא קטנה דאית לה תקנתא דהיתירא לא תני תקנתא דאיסורא: **במתני'** מי שהיה נשוי לשתי יתומות' קטנות ומת ובא יבם על הראשונה וחזר ובא על השניה או שבא אחיו על השניה **לא**

מסקנא דשמעת' חרשת קנויה ומשויירת קטנה קנויה ואינה קנויה והא דותנן חרשת וקטנה בא יבם על הקטנה וחזר ובא על החרשת או שבא אחיו על החרשת פוסל את הקטנה בין הוא דלא פסל הקטנה ממ"נ אי קטנה קנויה היא אין ביאת האח ביאה כלום ואי לאו קנויה היא נכרית בעלמא קא נסיב. אלא להכי פסל את הקטנה שהיא ראשונה דלמא קדים ובעל חרשת ברישא: תניא ב' אחים נשואים ב' אחיות קטנה וחרשת מת בעלה דקטנה חרשת ברישא: תניא וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ מת בעלה של חרשת קטנה יוצאה בגט וחרשת אסורה לעולם ואם בא על חרשת נותן לה גט והותרה אלמא חרשת קנויה ומשויירת וקטנה קנויה ואינה קנויה (ב) וה"ל ביאת קטנה ביאה פסולה ולא (פנויה) [פטרון]:

^(א) נראה דצ"ל דאי אמרת חרשת קנויה אינה קנויה וכו' הו"ל ביאה לחרשת ביאה פסולה ולא פטרה.

משום אחות אשה והך כניסה זנות בעלמא היא ואי קטנה לאו קנויה היא שפיר י"בס: **אמאי נטון לה גט והותרה**. הא איכא למימר דלמא חרשת קנויה היא לגמרי לחזיו חקוקה לו וקטנה לא דחיא לה דקנויה ומשויירת היא וציאתה ביאה פסולה שהרי אחות אשה במקצת היא וביאה פסולה לא פטרה מייבום ונריכה גט לביאתו וחליצה לזיקתו וחרשת לאו בת חליצה היא: **ר' נחמיה**. צפרק ר"ג (נעיל דף נ:.) **יתומות**. משום קטנה נקט: **נאסרו שפינן עליו**. אע"ג דקטנה מדינא לא מיפסקא עליה משום ביאה דחרשת ממה נפשך אי קטנה קנויה ליכא מידי צתר ביאתה ואי לאו קנויה היא נכרית בעלמא היא אפ"ה אסורה כדמפרש לקמן משום גזירה דלמא אחי למיעבד איפכא ובעיל חרשת צרישא וביאת קטנה פסלה לה דשמא קנויה היא כולה ואמי למימר נמי תימיז חרשת גביה: **חרשא יוציא בגט**, ושריא ממה נפשך אי קטנה קנויה היא מיפטרא חרשת צביאתה דקטנה ואי לאו קנויה היא פטורה צביאה דידה: **קטנה סמסין כו'**. כדמפרש טעמא: **אי אמרס בעלמא**. רישא גבי אחיות דקתני אס צא על החרשת נותן לה גט והותרה משום דחרשת קנויה ומשויירת וקטנה קנויה ואינה קנויה וממה נפשך חרשת צתר גיטא מיפטרא אי משום אחות אשה אי משום יצומה שהיה צהיתר שאחותה לא היתה קנויה אצל אי הוה אמרינן איפכא קטנה קנויה היא ומשויירת וחרשת ספק תו לא מיפטרא חרשת בגט דלמא קנויה היא ולא נפקא משום אחות אשה שקינן אחותה הקטנה משויירת וצביאתה נמי לא מיפטרא דביאה פסולה היא שהרי אחות אשתו היא ומתני' רבנן היא. ומש"ה קתני סיפא גבי נכרית קטנה בעיא חליצה ואע"ג דממה נפשך צביאתה צהיתר הואי וגיטרה גט גמור משום גזירה דלמא קדים ובעיל חרשת צרישא ואמי למימר נמי תרווייהו ליפקו בגט וקטנה שהיא אחרונה לא סגי לה צגיטא דלמא קנויה היא ורמיא קמיה דלא איפטרא צביאת חרשת המשויירת וצביאה דידה נמי לא מיפטרא דביאה פסולה היא דקס עליה צאיסור שני צמים: **אנא אי אמרס קטנה קנויה ומשויירס**. וחרשת ספק ומרישא דקתני צאחיות אס צא על החרשת נותן לה גט והותרה שמעינן דביאה פסולה פוטרת סיפא בנכרית אמאי קטנה בעיא חליצה בעלמא אפוקי מפקינן לה מיניה דלמא חרשת אחרונה קנויה כולה ופסלה לה עילויה אלא צגיטא תיסקי לה דציאת עזמה פוטרתה דביאה כשרה היא ואי נמי חשיז לה פסולה משום דקיימא זיקת חרשת דאיכא למימר קנויה לגמרי הא א"ר נחמיה ביאה פסולה פטרה: **מרישא נמי**. גבי אחיות: **ש"מ דרבנן היא**. דקתני גבי מת בעלה של חרשת אס צא על החרשת נותן לה גט וגבי מת בעלה של קטנה דקתני קטנה תמתין ולא קתני אס צא על הקטנה נותן לה גט והותרה אלמא רבנן היא ומש"ה לא נפקא בגט דביאתה פסולה דחרשת קנויה במקצת חו אסורה משום אחות אשה ומייבום לא מדחיא דלמא קטנה קנויה כולה וקינן משויירת דאחותה לא דחי לה: **דלית לה סקנא דהיטירא**. דקתני צה וחרשת אסורה לעולם: **במתני'**

לא